

פניני הדף

חודש תשרי ! (תשע"ג)

גליון מס' 76

הארות והערות שנאמרו בשיעור הדף היומי בניה"כ "אליהו הנביא" שבנות רוממה ירושלים
 מסכת ברכות נב- סוף, שבת ב- כ

"משאית האתרוגים שנגנבה"

" האורח "

דבר העורך

חג סוכות ממשמש ובא ובבית הרה"צ מימון בן אדיבה זצוק"ל נראה הרב כשהוא בצער, הידיעה שלא השיגו אורח לחג שיסב עימם בליל החג לא נתנה לו מנוח אך החג נכנס והרב הלך לבית הכנסת שם נשא דרשה מלהיבה על מעלת הימים ועל הזכות של מי שיזכה לארח עני על שולחנו, בסיום התפילה פנה הרב לביתו כשהוא מלווה בבניו כשהם משיחים בדברי תורה.

לפתע ראו "הלך" שנצמד לחבורתם הרב פנה אליו וברכו בחג שמח והמשיכו לשוחח וההלך עמהם עד הגיעם לפתח הסוכה והוא נעמד יחד עם כולם ולומר את התפילה לפני הכניסה לסוכה, הרב שמח מאוד על האורח הבלתי קרוא וראה בכך אות משמים שתפילתו התקבלה התקשורת עם האורח היתה לקויה כיוון שהוא דיבר צרפתי בלבד, הסעודה היתה מרוממת ובסיומה ביקש האורח בעברית עילגת לקחתו לחדרו שם הניח את תיקו, בני הבית לא הבינו על איזה תיק הוא מדבר והוא שאל רגע זה לא משפחת "בוסו"?

התברר שהוא נחת שלוש שעות לפני כניסת החג והוזמן לבית חתנו של הבבא סאלי זיע"א הרב "בוסו" שליט"א שדמה במראהו שתי טיפות מים לרב בן אדיבה והאורח התבלבל ובא אחרי הרב מימון ולבנתיים בני ביתו של הרב "בוסו" הסתובבו בכל שכונת "הר נוף" לחפש את האורח שלהם שלא הכיר את ארץ ישראל.

"רצון יראיו יעשה".

אשריכם לומדי "הדף היומי" העושים את רצון ה' העמלים בלימוד הדף שיהא קקש של ספינה שיביא אתכם אל מקום בטוח.

מעשה בנהג משאית שהעביר כמות של אתרוגים מהודרים במשאית ויצאה לדרכה בדרך עצר הנהג בצומת דרכים להתרעננות וירד מהמשאית כשהיא דלוקה לפתע המשאית החלה לנסוע התברר שערבי השתחל וגנב את המשאית לאחר כמה ימים נוצר עמו קשר והוסכם שישלב את המשאית תמורת תשלום נכבד א. מי ישלם על הנזק? ב. האם חוששים לאתרוג שנתעלם מן העין?
 הוו דעתכם בנידון לפקס 02-5817174 pninyhadaf@gmail.com

א) דף נב. **תנינן**: טבילת פרוסת המוציא בדבש בין ברכה לטעימה.
 נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (קעטא, תקפ) לנטילת ידיים ברכה וכן ב- (יסק) ההפסק בין הברכה לטעימה.
afken: הנהוגים להטביל את פרוסת המוציא לאחר המלח בדבש בתקופת החגים האם נחשב להפסק ויהיה עדיף להטביל בדבש לאחר הטעימה כיון שמנהג זה אינו מדינא דגמ' ?
 ב) דף נג. **תנינן**: אמירת סליחות דרך לוויין או במנין.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (רחצ"ד, מעלת ברוב עם הדרת מלך וכפי שביאר המ"ב או"ח (תנו, תרפז, תרצ, ריג).
afken: האם יש להעדיף אמירת סליחות דרך לוויין ברוב עם או אמירתם במנין מצומצם?
 ג) דף נד. **תנינן**: ברכת הגומל בביהמ"ד שאין בו ס"ת או בביה"כ של עמי הארץ.
 נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (ריט) חיוב ברכת הגומל ובפני עשרה ושנים מהם ת"ח ואם אין ת"ח לא יניח מלברך.
afken: אדם המתפלל בבית הכנסת שמתפללים בו עמי הארץ האם יעדיף לברך הגומל בבית המדרש שיושבים בו ת"ח אף שאין בו ס"ת.

ד) דף נה. **תנינן**: קראו לו לעלות לס"ת בקללות וסירב.
 נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (נג"ט) ג' דברים המקצרים ימיו של אדם ומהם מי שקראו לעלות לס"ת ומסרב.
afken: אדם שהזמינו אותו לעלות לס"ת בקללות וקראו בשמו האם רשאי לסרב?
 ה) דף נו. **תנינן**: חלם שנפלו שיניו התותבות.
 נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (רפח) על אלו חלומות מתענים אפי' בשבת וא' מהם מי שנפלו שיניו.
afke: חלם שנפלו שיניו התותבות בשבת ומצטער האם רשאי להתענות?
 ו) דף נז. **תנינן**: אכילת רימון חמוץ בראש השנה.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (תקפג) ענין אכילת הרימון ובגמ' לגבי ע"ה החולם רימונים בחלום יצפה למצוות.
afken: האם יש ענין לאכול רימון מתוק שהרי נמנעים מאכול דבר חמוץ בראש השנה?

ברוך אתה בבוואך וברוך אתה בצאתך: יש לשאול מהי הברכה כשאדם בא לעולם הרי שיניו בעירובין (יג) שנתיים ומחצה נחלקו ב"ש וב"ה ונמנו וגמרו שנוח לאדם שלא נברא משנברא ועכשיו שנברא יפספש במעשיו ועל מה הברכה?
 התשובה היא שוודאי נוח לו שלא נברא אבל בצאתו מתגלה שניצל את החיים לתורה א"כ ברוך הוא בצאתו ולמפרע מתברר שגם ביאתו לעולם היתה ברכה, כך בסיומה של שנה הקב"ה בוחן את תפקודו של האדם בשנה החולפת ועפ"ז מעניק לו כלים לשנה החדשה. (הגה"ג ציון בן אדיבה שליט"א)
שקר: מלך אחד החליט מי שיאמר את השקר הכי טוב יקבל שק דינרי זהב באו הרבה אנשים וניסו את מזלם אך לשווא עד שבא אדם ואמר למלך אבי היה עשיר גדול ואביך המלך נקלע לחובות ולשם כך אבי הלווה לו שק דינרי זהב נו ומה אתה רוצה? את הפירעון ואם זה שקר אז תן לי את ההבטחה, על רבונו של עולם אנחנו לא יכולים לעבוד אין לנו ברירה אלא לשנות את מעשינו..

אלו שנדכו להחזקת הגיליון: מסעוד בן אדיבה, הרב שלמה בן אדיבה, אסף מזרחי לישוב טוב, יובל כהן ומאיר כהן להצלחת משפחתם, אשר ואיתן כהן, וכל החפצים בעילום שם להצלחתם הקלה ישיב להם כגמולם בשפע ברכה והצלחה ויתמלאו משאלות ליבם לטובה אמנ!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדף" בלבד
 רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850
 pninyhadaf@gmail.com

השאלה שנשאלה בבית המדרש מתוך פניני הדף מס' 75

מעשה בעיתון מפורסם בציבור החרדי שהוכן לדפוס ועבר את ההגהות הנדרשות את ביקורת הרבנים אולם בקשה דחופה להכניס מודעה השווה הרבה כסף עיכבה את ירידתו לדפוס אלא שהעובד שעמד להכניס את המודעה מחשבה רעה הייתה בליבו כנקמה על שקיבל מכתב פיטורין לעוד זמן מה הכניס מודעה מעיתון חילוני הנוגדת את כל רוח היהדות ומרוב מהירות לא בדקו את טיב נוסח המודעה והעיתון הודפס ויצא לדרך עד שגילו את הטעות נשלחו עשרות שליחים להשיב את העיתון אל האשפה ומהדורה חדשה יצאה לדרכה העובד לא נתגלה אולם ברצותו לעשות תשובה החליט לשלם את הנזקים על מה הוא יהיה חייב לשלם?

אלו תשובות הרבנים: יש לחייבו בכל ההוצאות שנגרמו עקב נזקו ולגבי השליחים נח' אם חייב !

מקורות ונימוקים: אדם המזיק מתחייב בנזקיו ולכך באופן זה שקלקל את העיתון חייב על הקלקול שהרי שמכו עליו הנזק (צט) לגבי אומן שסמכו עליו והטעה בתשובתו חייב לשלם על הנזק והנתיחה"מ (שו"א) מחייב אפי' לא אמרו לו בפירוש עליך אנו סומכים. ולגבי השליחים שהוצרכו להשיב את המהדורה הראשונה ולשלוח מהדורה חדשה יש שרצו לחייבו כמבואר בשו"ע חו"מ (רלב, כא) לגבי מכר מקח עם מום וידע המוכר שיש בו מום ושהקונה יצטרך לנסוע למדינה אחרת הרי הוא חייב בהוצאות ההולכה והחזרה כיון שהקונה הוציא הוצאות על פיו אולם יש הסוברים שהשליחים אינם נזק ישיר והוי גרמא ופטור עיין משפטי התורה ב"ק (קכג) שדן בעובד שפרסם כותרת בדויה בעיתון וכשגילו הוצרכו להחזיר את המהדורה. (יישר כח למוריניו הגה"ג יצחק זילברשטיין (רפ"ו"ש בתושבו"י) הגה"ג אברהם בן חיים הגה"ג אליהו בר שלום והגה"ג שלמה שעיו שליט"א)

תשובה דווי: נהג שעצר לפני מעבר חציה בכדי לאפשר להולך רגל לעבור ומבחין ברכב הבא משמאל ודוהר ואינו רואה את ההולך רגל ופתח הרכב הימני את הדלת בכדי לגרום לרכב הדוהר לעצור מי ישלם על הנזק שהציל את האדם?

השיבנו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י הב"ח חו"מ (תכ"ו) עפ"י המעשה המובא בגמ' בב"ק (ו) שבאו לשאול את דוד המציל עצמו בממון חברו האם חייב לשלם הר"ש (פ' ב"מ סו"ר), הניצול חייב לפעול למציל מה שהציל היכן שיש ממון לניצול ואינו יכול לטעון טוב מותי מחיי ואף שהש"ע לא הביא כך בשו"ע ותמה הסמ"ע והסיק ש"מ"ז ה"ה כן הלכה וכן הש"ך הביא מ"ד (רנ"ב, ז) וז"ל הפודה חברו מן השבי חייב לשלם אם יש לו וה"ל כאן.

תשובה דחיי: קנה זירה וחשבון המים של התקופה ראשונה נשלח למוכר שביקש מהעו"ד שיזכיר לקונה לשלמו אולם הוא שכח והחוב תפח עד שעיקלו את חשבון הבנק של המוכר מי ישלם את הריביות ?

השיבנו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפ"י מה ש"ל השו"ע חו"מ (ש"ב), אומן אינו חייב אלא במזיק הכלי עצמו ולכן אפי' אם שכרו את העו"ד אינו חייב שהרי הוא רק שליח בעלמא וכאן נמנע מלדווח ואילו היה מזיק באמרי פיו היה חייב כמבואר חו"מ (קפה"א) לגבי משלח שאמר לשליח אל תמכור בפחות ממאה ומכר בפחות הרי חייב לשלם נזקו וכאן הוי גרמי בשוגג אולם הקונה חייב לשלם את החוב המקורי ללא הריביות כי רק מה שחייב עפ"י דין תורה חייב לשלם לבעה"ב.

פניני דמועדי: א) אשתו מסרבת שיביא אורח לסוכה האם ישמע לה? ב) קנה ד' מינים בצ'ק וחזר הצ'ק האם יצא ביום א' ? ג) אתרוג מהודר ממרוקו או פשוט מא"י (ד) קנה אתרוג בחזקת מורכב ופתחו ונמצאו בו סימנים שהוא מורכב? ה) אמו מזמינה אותו לחג והוא רוצה להישאר בבית ולהזמין אורח?

פניני דחיי: א) האם מותר לקנות ארבעת המינים לילדים מכספי מעשר? ב) סימניה זוהרת האם מותר להדביקה בשבת לזמן ארוך? ג) זוג שנישאו ולאחר הנישואין התעוררה שאלה ואחד העדים הוציא אייפון מכיסו ושאל באינטרנט האם יש לעשות קידושין מחדש כיון שהעד נקרא פסול? ד) האם מותר לקשור אזיקון בשבת? ה) מדוע העולם לא נוהג לכרוע גם בסוף מודים דרבנן כמבואר בשו"ע או"ח (קכ"א, ו) ו' אדם שתהה על הראשונות ועי"כ איבד את הכל ועשה תשובה על מה שתהה האם שבים לו כל הזכויות? ז) האם יש מחילה לרכב המודיע בשעה 12 בלילה על לוויה ומפריע לשינת הילדים והמבוגרים ?

פניני דווי: א) האם מותר לעמוד בכניסה לאוטובוס ולעכב אותו עד שיגיע אדם שרץ לכיוון האוטובוס? ב) קנה עופות ונודע לו שבהכשר מהודר זה העובדים מחזיקים פלאפון לא כשר ומחמת כך רוצה להחזיר העופות ולקבל את כספו חזרה האם רשאי? ג) רב שבאו לשואלו בעניני טהרה ואמרו לו שתשובתו תלויה בהפסד ממון (ביטול הזמנה לבית מלון) ופסק לאסור והתברר שטעה האם צריך לשלם על הממון שהזיק? * (כל הזכויות שמורות למערכת)

נשגור קמיה מרנן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגא"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגא"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. לגא"ג הרב שמואל פנחס. לגא"ג הרב אשר חנניה. לגא"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. לגא"ג הרב אברהם בן חיים. לגא"ג הרב שלמה שעיו. לגא"ג הרב שריאל רוזנברג. לגא"ג הרב ציון בן אדיבה. לגא"ג הרב ירון אשכנזי. לגא"ג הרב אברהם חיים הרש. לגא"ג הרב משה כהניאן. לגא"ג הרב אליהו בר שלום. לגא"ג הרב מנשה שוע. לגא"ג הרב פנחס וינד שליט"א. בברכת עוד ינובון בשיבה וברכת מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון יחד עם כל בית ישראל

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 75

ש. מסדר קידושין שהוזמן לסדר בכפר שהריח של הפרות חזק האם רשאי לערוך חופה?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מה ש"ל השו"ע או"ח (עט) לגבי הלולים של תרגולים דינם כצואת אדם אולם הפסקי תשובות (א, תרכ"ו) כ' שיש להקל באופן שאי אפשר להימלט כגון ביה"כ במושב וכיו"ב ויש להתיר ע"י התנת מטהר אויר שישלם את הרגשת הריח הרע.

ש. האם ניתן לקרוא קריאת שמע כנגד תמונה של אשה נשואה ששערה אינו מכוסה?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אליהו בר שלום שליט"א עפ"י מה ש"ל השו"ע או"ח (עה) לגבי האיסור לומר דבר שבקדושה כנגד ערוה ושער אשה נשואה דינו כערוה עיין אג"מ (או"ח, טו) שיש להקל באשה נכרית ולגבי תמונה הורו הפוסקים שדינה כמצויאת כמבואר בשו"ת מנחת יצחק (ב, פד) ושו"ת יבי"א (ו, ב).

ש. האם יש ענין לכבד רב בכניסה לרכבת הקלה?

ת. השיבנו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע (יו"ד, רמב"ז) שכל מה שאין מכבדין אלא בפתח הראוי למזוזה כמבואר בברכות (מז) זהו כשנפרדים כל אחד לדרכו אבל אם הולכים בחבורה אחת מכבדים אף בפתח כזה.

ש. חלם שנסע לאומן והמטוס נפל וחזר חלום זה ג' פעמים האם יהוש?

ת. השיבנו הגה"ג הרב ירון אשכנזי שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע או"ח (רפ"ה) בשם הרא"ם שאין להתענות תענית חלום בשבת אלא אם ראה ג' פעמים אותו חלום ומאידך כ' האחרונים שבזה"ז אין לחשוש ועיין בס' "ארזים" מש"כ הרה"ג אהרן ב.א שליט"א בענין תוקפו של חלום ושם העלה לחוש אף בזה"ז.

ש. האם יש ענין לעצור את הרכב בעת אמירת תפילת הדרך?

ת. השיבנו הגה"ג הרב מנחם לוי שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע או"ח (ק"ד) לגבי תפילת הדרך שאם אפשר לו לעמוד כשהוא עומד ומתבאר מדברי האחרונים שאם אין סכנה בזה שיעצור ויאמר עדיף כך אולם בזמנינו שהדרכים מהירות וסכנה לעצור בדרך אין לעצור בשביל מעלה זו.

ש. איבד את חוש הטעם האם יברך?

ת. השיבנו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א עפ"י מש"כ בקובץ צוהר (י-ט תש"ס) בשם הגרש"ז"א צ"ל שהסתפק בדיון זה ולדעת הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א יש לברך כיון שסו"ס נהנה במעוין ודין זה תלוי במח' האחרונים לגבי הניזון דרך צינור שאין החיך נהנה אולם הנאת מעוין יש (עיין זאת הברכה 112).

שלהי דקייטא: עד יום הכיפורים היינו בבחי' "וראית את אחורי ופני

לא יראו" בינים כיפור הגענו לבחי' פנים "לפני ה' תטהרו" פנים בפנים דיבר ה' אליכם מתוך האש וכל זה בבחי' סור מרע אבל צריך להרגיש את ועשה טוב וזה קורה בחג סוכות ושמתחת לפני ה' אלוקיכם.

קמעפים: למה נסמכה פרשת תשעה באב לפרשת הקמעפים? כי יש דמיון רב ביניהם בשניהם הולכים עם נעלי בית, בשניהם מחכים לאוכל, בשניהם לא לומדים, ובשניהם מניחים תפילין רק במנחה..

הרהורים: אמרו בעלי המוסר אדם צריך לעשות מעקה למחשבותיו

שהרי הרהורי לבירה קשים מעבירה ר"ת "מעקה"

אתרוג: הוא דורש מאתנו להיות כמותו בעל מסורת, ולא רק עם

סימנים שאנו לא מורכבים שנהיה נקיים בלי שינוי מראה, נקודה קטנה שחורה פוסלת בכל עת יהיו בגדיך לבנים.

מאנושר: מי יותר מאושר מי שיש לו שבע בנות או מי שיש לו שבע מייליון דולר? התשובה היא מי שיש לו שבע בנות בטוח לא רוצה עוד אבל זה שיש לו שבע מייליון הוא רוצה תמיד כפול יש לו מנה רוצה מאתיים.

עלמא דשיקרא: אל שופט שהיה רגיל לקחת שוחד הגיע יום אחד אדם והגיש לו קופסא גדולה וכבדה השופט זיכהו וכשבא לפתוח

גילה שהיא מליאה ברזלים סינן השופט ואמר איזה עלמא דשיקרא..

ש. יצא לדרכו ואמר תפילת הדרך עם ברכה וקיבל טלפון בהול לשוב האם ישוב ותהא ברכתו לבטלה?
 ת. השיבו מורינו הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין שליט"א שיש מקום לצדד שאין זה ברכה לבטלה עפ"י מה שכל השע"ת או"ח (קנח,א) בשם הריטב"א חולין (ק) אדם שנטל ידיו ונמלך שלא לאכול לא הוי לבטלה וביותר שכל החזו"א שישוד ברכה לבטלה הוא חוסר יראת ה' וכאן שהוא אנוס יכול לשוב.
 ש. האם לפתוח כולל חצות או כולל לימוד לפני התפילה ולאחריה?
 ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א כיון שעל פי הקבלה ענין הלימוד בחצות גדול מאוד ולפי הפשט עדיף ממידת חסידות ללמוד לפני התפילה ולאחריה ולא מעיקר הדין לכך יש להעדיף פתיחת כולל ללימוד בחצות ששכרו של הלומד בזמן זה גדול מאוד.
 ש. זקן הנודף ממנו ריח רע האם יעירו לבני משפחתו שלא להביאו לביה"כ?
 ת. השיבו הגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א עפ"י מש"כ הבה"ל או"ח (עט) שצואה המכוסה ירחיק ממקום שכלה הריח ובס"י נקיות וכבוד בתפילה" כ' הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין שליט"א שאין להעליב את הזקן שהרי יש לאו של לא תונו ולכך יש להתיר "ספרי" עם ריח טוב ודי בזה.
 ש. האם מותר לארגן טיול בחג סוכות ועי"כ פוטרים את המטיילים ממצות סוכה?
 ת. השיבו הגה"ג הרב מאיר סנדר שליט"א עפ"י הגה"ג הרב עזריאל אויברבך שליט"א שמותר לצאת לנסיעה בין לצורך חובה ובין לטיול וכ"ד מו"ח מן הגרישי"א זצ"ל אולם האג"מ צוק"ל אוסר לעשות טיול בסוכות ועי"כ יבטלו מסוכה ועפ"י מש"כ תרוה"ד שטיול בחג הוי מצוה ויש להקל להם.
 ש. אדם שהזיק ארטיק לחברו בירושלים ונסעו לים וקנה לו ארטיק פי חמש מהמחיר בים האם הוי ריבית?
 ת. השיבו הגה"ג הרב פנחס וינד שליט"א עפ"י המבואר בשו"ע יו"ד (קא) שכל איסור ריבית הוא רק רק בדרך הלוואה אבל בתשלום נזיקין אין איסור והוסיף הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ת מהר"ם שיק (יו"ד, קא) שבגזל מותר ליתן את הריחוק וכ"כ בשו"ת כת"ס (יו"ד, פא) וברעק"א חו"מ (פא) ובפרט שבכה"ג הוי סאה בסאה ולכך יש להקל בזה.
 ש. האם יש מקום למנהג הנערים שבמעמד הבר מצווה עושים סיום מסכת והלא אין עושים מצוות חבילות?
 ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם חיים הרש שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ת מהרש"ם (טו,י) ושם מביא לענין לצאת בסעודת יו"ט וסיום מסכת יחד וראיתו מהגמ' נדרים (ח) שיוצאים ידי חובת ת"ת בק"ש ובדבר של נהנין אין משום חבילות שהרי בברכת היין יוצא ידי חובת קידוש ועיין סוטה (ח) ובשו"ת בית שערם או"ח (ג) וכ"ד הגה"ג הרב אליעזר יחיאל קונשט שליט"א עפ"י מש"כ מג"א או"ח (קמז,יא) שבמצוה קיומית אין חיסרון של חבילות עיי"ש.
 ש. קבלן שיפוצים שהתחיל עבודה ולא שב הרבה זמן ולאחר אזהרות הביאו קבלן אחר שישלים את העבודה האם צריכים לשלם לראשון תשלום מלא על עבודתו?
 ת. השיבו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפ"י מה שפסק השו"ע חו"מ (שלג) שפועל יכול לחזור בו בחצי היום וכן קבלן אולם אם לא הודיע שחוזר בו אלא נעדר מהעבודה והתקשרו אליו מספר פעמים ולא שב לעבודתו וביותר אם הזהירו אותו שמעבירים את העבודה לקבלן אחר אין צריכים לשלם לו את מה שהיה עתיד לעשות ואם כבר קיבל את הכסף עליו להחזירו לבעלים.
 ש. עובד שפירק "אסלה" ורוצה לומר "ויהי נועם" להצלחת התקנתה האם רשאי?
 ת. השיבו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א עפ"י מה שכל שנמצא ביה"כ שם אפילו נתלש אינו רשאי לקרוא כנגדו אולם אם האסלה איננה בחדר ששופץ אפשר לומר שם דברי קדושה אם עקר את הרצפות הישנות שהרי ניתן להפוך מקום זה לבית המדרש ובבה"ל (ד"ה ויראה) הביא שאפשר להקצות מקום זה לסוכה אף שאחר סוכות ישוב לאיתנו הראשון.
 ש. האם יש להימנע מלשמוע רב המצחיק בדרשותיו כיון שאסור למלא פיו שחוק בעוה"ז?
 ת. השיבו הגה"ג הרב מנחם לוי שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ת תול"ש (שפג) עפ"י הריטב"א (מגילה כח) שישנם דברים שנאמרו בלשון איסור ואינם איסור גמור אלא מידת חסידות כגון (א) אסור להלוות כסף ללא עדים (ב"מ עה ב) אסור לעשות שותפות עם גוי (מגילה כח ג) אסור לעמוד על שדה חברו בשעה שעומדת בקמותיה (ב"ב ב ד) אסור לישן ביום יותר משנת היום (סוכה כו) וביותר בימינו שהרבה אנשים עם מרה שחורה ונמנעים מלעבוד את השם בשמחה ומשמחים אותם ע"י שעשועו יש להתיר ועיין בקונטרס "תודיעני אורח חיים" (הל' על זכר לחורבן) לגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עיי"ש.
 ש. האם מקיימים מצות ביקור חולים בהידור דרך לווין?
 ת. הנה בדין ביקור חולים האריכו האחרונים שעיקר המצוה היא לבוא אל החולה עצמו ואם נבצר ממנו יכול לעשות זאת דרך הטלפון כמבואר בשו"ת אג"מ (יו"ד, רכג) ושו"ת יחו"ד (ג, פג) ואם בקרו פעם אחת בעצמו רשאי לבקרו דרך הטלפון ועולה לו כאילו בא כ"כ בשו"ת מנחת יצחק (ב, פד) ומסתבר שדרך לווין יש מעלה יותר מטלפון כיון שרואה החולה את המבקר ומתעודד מכך ואינו דומה תא חזי לתא שמע ואף נוטל אל' משישים כשמבקר דרך לווין.
נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגדרה לחודש אלול - תשרי ע"ס 100 שנה זכה הרה"ג יוסף וילנסקי שליט"א {ירושלים}

תשובות ניתנו לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח"פ ולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים (pninyhadaf@gmail.com)

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם

בברכת חילכם לאורייתא מערכת "פניני הדף"

מעשה באברך שמצבו הכלכלי היה דחוק הוא נהג מידי שנה לנסוע לאומן בראש השנה ולשם כך היה חוסך פרוטה לפרוטה גם השנה הוא שאל את הרב שאמר לו לקבל הסכמה מאשתו ואכן הוא קנה כרטיס למוצ"ש יום לפני ראש השנה אלא שכל שהתקרב הזמן אשתו החלה לדאוג איך תסתדר וביום שישי החליטה שהוא לא נוסע הוא קיבל את הדין באהבה והחליט שאם כעת הניסיון זה לכעוס הוא לא יכעס ושלט ברוחו בערב ראש השנה נסע לכותל ובעודו עומד ובוכה עמד איש אמריקאי מאחוריו וניסה להסות אותו מבכייתו אולם הוא המשיך בקריאת תהילים בבכייה ולפתע תחב לו האיש מעטפה בכיסו כשפתח אותה נדהם אותו סכום שעלה לו הכרטיס במדויק היה במעטפה.
 אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתרמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון למשלוח תרומות למערכת ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 ויש פארונימ' אפאקאן אפאקאן אפאקאן.

לע"נ אבינו מורה זרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל
 ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל ציפורה בת שמחה ז"ל אברהם בן רחל ז"ל

לרפואת מורינו הרב יעקב חי יוסף בן מרגלית ומורינו הרב יצחק זילברשטיין שליט"א בתוך שאר חולי ע"י.

גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד **יאיר בן מיכל** לזי בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן